

De Italiaanse eenheid

Stereotypen en mystificatie van een verdeelde natie

1861 > 2011 > >

150° anniversario Unità d'Italia

Amsterdam, vrijdag 18 maart 2011
Doelenzaal, Bibliotheek Universiteit van Amsterdam
Italiaans Cultureel Instituut, Amsterdam

Programma

Koffie	9.00 - 9.30
Opening en welkomstwoord	9.30 - 9.45
Keynote-lezing (in het Engels)	
Joep Leerssen (Universiteit van Amsterdam)	9.45-10.25
Discussie	10.25-10.45
Presentatie Incontri OA	10.45-11.15
Koffiepauze	11.15- 11.45
Eerste sessie (in het Engels)	11.45-13.15
Walter Geerts (Universiteit Antwerpen), <i>The road to Rome and the road to Alcara: two takes on the making of Italy</i>	
Laura Parker (Manchester University), <i>Identity, memory and la diarchia di bronzo: Commemorating Vittorio Emanuele II and Giuseppe Garibaldi in post-Risorgimento Venice.</i>	
Tamara van Kessel (Universiteit van Amsterdam), <i>Apostolate of italianità: the Dante Alighieri Society and the unification of Italy abroad</i>	
Lunchpauze	13.15 -14.30

Tweede sessie (in het Italiaans)

14.30-16.00

Ronald de Rooy (Universiteit van Amsterdam), *Dante all'insegna dell'unità italiana*

Claudio Gigante (Université Libre de Bruxelles), *"L'Italia è fatta", significato e fortuna di una frase*

Gabriele Pallotti (Università di Reggio Emilia), *Un modo diverso di raccontare la storia italiana*

Presentatie Levende Talen

16.00-16.10

Koffiepauze

16.10-16.30

Derde sessie (in het Italiaans)

16.30-18.00

Asker Pelgrom (Rijksuniversiteit Groningen), *Ludovico il Moro nell'800, o le due facce del Rinascimento nel Risorgimento*

Giovanni Perazzoli (Universiteit Utrecht, MicroMega), *Il Paese mancato di Piero Gobetti*

Maria Bonaria Urban (Universiteit van Amsterdam), *Lo stereotipo del Sud fra Otto e Novecento: il caso della Sardegna*

Borrel op het Italiaans Cultureel Instituut, vanaf 18.15

Uitreiking van de *Onderzoeksprijs Werkgroep Italië Studies (WIS) 2011*

Organisatie

Monica Jansen (Universiteit Utrecht, hoofdredacteur *Incontri*)

Asker Pelgrom (Rijksuniversiteit Groningen, redacteur *Incontri*)

Maria Bonaria Urban (Universiteit van Amsterdam, redacteur *Incontri*)

Locaties

De studiedag zal worden gehouden in de *Doelenzaal* van de bibliotheek van de Universiteit van Amsterdam:

Universiteitsbibliotheek

Singel 425

1012 WP Amsterdam

De uitreiking van de Onderzoeksprijs WIS en de borrel vinden plaats op het Italiaans Cultureel Instituut:

Keizersgracht 564

1017 EM Amsterdam

Informatie

Voor aanvullende informatie kunt u terecht bij de organisatoren:

Monica Jansen (m.m.jansen@uu.nl)

Asker Pelgrom (askerpelgrom@hotmail.com)

Maria Bonaria Urban (m.b.urban@uva.nl)

Secretariaat

Mevr. Brigitte Ehrreich (B.B.E.Ehrreich@uva.nl), tel. +31 (0)20 5253890.

De Studiedag *Italia unita. Stereotipi e mistificazione di una nazione divisa* is mede mogelijk gemaakt dankzij de bijdrage van:

Italiaans Cultureel Instituut Amsterdam

Universiteit van Amsterdam (*Departement Taal- en Letterkunde; Leerstoelgroep Italiaanse Letterkunde; Leerstoelgroepfonds Tweedetaalverwerving*)

Universiteit Utrecht (*Departement Moderne Talen, afdeling Italiaans*)

Werkgroep Italië Studies

Sectie Italiaans Levende Talen

De Italiaanse eenheid

Stereotypen en mystificatie van een verdeelde natie

Op 18 maart organiseert de redactie van *Incontri* in samenwerking met de Universiteit van Amsterdam (UvA) en de Universiteit Utrecht een studiedag te Amsterdam met de titel *ITALIA UNITA. Stereotipi e mistificazioni di una nazione divisa* (Verenigd Italië. Stereotypen en mystificaties van een verdeelde natie). Tijdens deze gelegenheid zal ook het eerste on-line nummer van het tijdschrift *Incontri. Rivista europea di studi italiani* gepresenteerd worden, dat hiermee zijn nieuwe leven ingaat als Open Access Journal.

De bijeenkomst biedt een gelegenheid om na te denken over de betekenis van 150 jaar Italiaanse eenheid en wil daarbij uitgaan van de stereotypen, mythes, iconen en zelfs mystificaties die gepaard gaan, of zijn gegaan, met de herdenking en doorwerking van het Risorgimento. Sleutelbegrippen uit het debat over de Eenwording zullen ter discussie staan, zoals het idee dat het Risorgimento een “mislukte revolutie” (Gramsci) was, of een “veroveringsoorlog” van het Piemontese koninkrijk, en de telkens geciteerde (apocriefe?) uitspraak van Massimo D’Azeglio dat Italië dan wel gemaakt was, maar de Italianen nog niet.

Het thema wordt interdisciplinair en vanuit internationaal perspectief benaderd en daarbij wordt zowel ingaan op de artistieke producties in verschillende media (literatuur, beeldhouwkunst, architectuur, film ecc.) als op de ideeëngeschiedenis. Het programma bevat eveneens bijdragen die aandacht besteden aan hoe het beeld van het verenigde Italië gevoed werd en wordt buiten de landgrenzen.

Deze studiedag wil dus de gelegenheid bieden voor een discussie over de Italiaanse eenheid als gebeurtenis en proces en als een centrale evenals problematische notie van de moderne Italiaanse cultuur. Zo wordt duidelijk dat de Eenwording het land verenigd heeft maar eveneens verdeeld. De bijdragen aan deze dag zullen vervolgens in het themanummer van *Incontri* gepubliceerd worden dat in de herfst/winter van 2011 on-line zal verschijnen bij Igitur.